

Was – Wordt – tabel

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste wijzigingen verwoord bij toepassing van de RJ-richtlijnen ten opzichte van de OCW-richtlijnen. In ogenschouw dient te worden genomen dat de RJ-richtlijnen reeds van toepassing waren voorzover de OCW-richtlijnen over een onderwerp geen duidelijkheid gaf. RJ-richtlijnen die derhalve indirect eigenlijk al van toepassing waren zijn in dit memo dan ook niet meegenomen als wijziging.

Algemene grondslagen

Onderwerp	Grondslag OCW	Grondslag RJ	RJ
1 Grondslag	Richtlijn Jaarverslaggeving OCW (gebaseerd op Titel 9 Boek 2 BW en de RJ-richtlijnen)	Regeling jaarverslaggeving OCW, RJ-richtlijnen en Titel 9 Boek 2 BW	660.1
2 Waardering	Vervaardigingsprijs of aanschafwaarde en nominale waarde	Vervaardigingsprijs of aanschafwaarde en nominale waarde, maar ook actuele waarde en contante waarde	120
3 Jaarverslag	Verplichte onderwerpen voor het bestuursverslag. Voor het HO/WO tot zeer gedetailleerd.	Toepassen kader met verplicht gestelde thema's.	660.4
4 Bijlagen	Voorgeschreven OCWbijlagen	Waar van toepassing geïntegreerd in de toelichting bij de jaarrekening voorts vervallen.	660
5 Segmentatie	Segmentatie naar (hoofd) kostenplaatsen.	Segmentatie afhankelijk van afwijkend bedrijfsrisico. In ieder geval segmentatie tussen sectoren.	660.308 660.309 660.310 660.403 660.407 660.610

Algemene grondslagen (vervolg)

Onderwerp	Grondslag OCW	Grondslag RJ	RJ
6 Model	Voorgeschreven model voor de jaarrekening	Besluit modellen jaarrekening met specifieke modellen voor onderwijsinstellingen in RJ 660	660.105
7 Begroting	Voorgeschreven om de begroting op te nemen bij de exploitatierekening	Begroting opnemen en verschillen toelichten. Daarnaast in het bestuursverslag (verkorte) begroting t+1 opnemen.	660.312 660.313 660.405
8 Kengetallen	Voor de sector PO is het voorgeschreven kengetallen op te nemen.	Aanbevolen kengetallen op te nemen in het bestuursverslag.	430
9 Terminologie	Exploitatierekening	Staat van baten en lasten	640 660
10 Consolidatie	Juridische benadering (meerderheid benoemen bestuur of meerderheid aandelen)	Feitelijke benadering (gekeken wordt na de werkelijke situatie)	660.5 217
11 Geconsolideerde jaarrekening	De geconsolideerde jaarrekening is een toelichting op de enkelvoudige jaarrekening	De enkelvoudige jaarrekening is een toelichting op de geconsolideerde jaarrekening	217
12 Deeexploitatie	Voor de sector VO is het voorgeschreven deeexploitatie-rekeningen op te stellen.	Niet voorgeschreven.	
13 Bestuursverklaring		Het bestuur rapporteert in het jaarverslag over de aanwezigheid en werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen.	660.406
14 Medische universiteiten		Verantwoording werkplaatsfunctie via plan document. Verantwoording O&O gelden via geconsolideerde jaarrekening	660.601 660.602 660.603

Immateriële vaste activa

Onderwerp	Grondslag OCW	Grondslag RJ	RJ
1 O&O	Onderzoeks- en ontwikkelingskosten dienen via de exploitatie te worden verantwoord.	Onderzoekskosten dienen via de staat van baten en lasten te worden verwerkt. Ontwikkelingskosten dienen in het geval toekomstig economisch voordeel behaald kan worden te worden geactiveerd (let op er zijn meerdere toe te passen criteria voor activering).	210.224

Materiële vaste activa

Onderwerp	Grondslag OCW	Grondslag RJ	RJ
1 Egalisatierekening	Investeringsubsidies moeten worden verwerkt via een egalisatierekening (tussen eigen vermogen en voorzieningen in)	Zichtbaar in mindering brengen op de materiële vaste activa of als schuld presenteren onder vooruitontvangen investeringsubsidies.	274.112
2 OZB- en verzekerde waarde	Vermelden van OZB- en verzekerde waarde is voorgeschreven.	Belangrijke afwijkingen tussen boekwaarde en de hogere actuele waarde dienen te worden toegelicht.	212.705
3 Boeken	Boeken worden niet geactiveerd.	Activering is op basis van de RJ-richtlijnen niet waarschijnlijk. Er moet immers sprake zijn van toekomstig economisch voordeel met een duurzaam karakter.	212.201
4 Afschrijvings-methode	Lineaire methode voorgeschreven	Uitgangspunt is dat die methode moet worden gekozen die parallel loopt met het afnemen van de economische voordelen.	212.423
5 Afschrijvings-percentages	In de OCW bijlage (HO/WO) dienen door OCW voorgeschreven afschrijvingspercentages te worden gehanteerd.	Niet meer voorgeschreven.	

Materiële vaste activa (vervolg)

Onderwerp	Grondslag OCW	Grondslag RJ	RJ
6 Componenten-methode	Voor HO/WO is het voorgeschreven om in de bijlage voor investeringen in of na het jaar 2000 de componentmethode toe te passen.	Het hanteren van de componentenmethode is een aanbeveling en geen voorschrift. Het is een stelselkeuze en niet te relateren aan een bepaald jaar (zoals nu in HO/WO voor of na het jaar 2000). Kortom keuze maken wel of geen componentenmethode toe passen.	212.418
7 Buiten gebruik gestelde activa	Waardering tegen historische kostprijs.	De RJ-richtlijnen geven er de voorkeur aan buiten gebruik gestelde activa te waarderen tegen opbrengstwaarde of vervangingswaarde.	212.501
8 Activeringsgrens	Voor de sector HO/WO is een activeringsgrens voorgeschreven van EUR 11.345.	Activeringsgrenzen zijn niet voorgeschreven.	140.202

Financiële vaste activa

Onderwerp	Grondslag OCW	Grondslag RJ	RJ
1 Verbonden partijen	De informatie in bijlage B7 is verplicht tenzij het totaal van de exploitatielasten van de verbonden partij minder dan 1 ‰ van het totaal van de exploitatielasten van de instelling bedraagt en het geheel van deze verbonden partijen minder dan 3 ‰ bedraagt.	De betreffende informatie dient eveneens volgens de RJ te worden weergegeven onder financiële vaste activa. De RJ kent als grens 5% van enkelvoudige balanstelling en een totaal van 15%.	115.218

Financiële vaste activa (vervolg)

Onderwerp	Grondslag OCW	Grondslag RJ	RJ
2 Transacties met verbonden partijen	De OCW-richtlijnen geven geen voorschrift voor het verstrekken van informatie omtrent transacties met verbonden partijen.	De RJ-richtlijnen schrijven voor dat transacties met verbonden partijen dienen te worden toegelicht (zoals omschrijving, aard verbondenheid, omvang, omvang van nog niet verrekenende transacties, prijsbeleid). Voor transacties tussen verbonden partijen binnen de consolidatiekring geldt echter een vrijstelling.	330
3 Effecten	Effecten dienen nader te worden gespecificeerd in aandelen, obligaties, deposito's en effecten.	Dit voorschrift komt te vervallen, toepassing van de Regeling beleggen en beleven is, als vanzelfsprekend, wel van toepassing.	226 290
4 Waardering effecten	Historische kostprijs.	Afhankelijk van aard en categorie van effecten.	226
5 Samenstelling bestuur en directie		Op basis van RJ 640.209 dient de samenstelling van bestuur en directie te worden weergegeven van de in de groep opgenomen rechtspersonen.	660.202

Voorraden

Onderwerp	Grondslag OCW	Grondslag RJ	RJ
1 Onderhanden werk	Modelmatig dienen onderhanden projecten te worden verwerkt onder de voorraden als onderhanden werk	De aard van de projecten bij onderwijsinstellingen definiëren zich in het algemeen niet als het onderhanden werk zoals in de RJ bedoeld. Dergelijke projecten dienen op basis van de RJ in het algemeen te worden verwerkt onder vlottende activa of passiva.	270.115 t/m 270.123

Vorderingen

Geen wijzigingen

Effecten

Zie onder Financiële vaste activa

Liquide middelen

Geen wijzigingen

Eigen vermogen

Onderwerp	Grondslag OCW	Grondslag RJ	RJ
1 Presentatie	Het eigen vermogen dient te worden ingedeeld in kapitaal, algemene reserve en bestemmingsreserves.	Onderscheid dient te worden gemaakt tussen algemene reserve, bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen	660.207 660.208
2 Publiek / Privaat	Voor het PO dient binnen het eigen vermogen onderscheid te worden gemaakt tussen publiek en privaat vermogen. Stelling daarbij is dat het eigen vermogen publiek is tenzij de private herkomst kan worden aangetoond.	Op basis van RJ 660 is dit voor alle sectoren aanbevolen.	660.206

Voorzieningen

Onderwerp	Grondslag OCW	Grondslag RJ	RJ
1 Grondslag	Op de balans worden voorzieningen (m.u.v. de egalisatievoorziening) opgenomen tegen: a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, maar redelijkerwijs is te schatten; b. op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;	Voorzieningen (m.u.v. de egalisatievoorziening) mogen alleen in de balans worden opgenomen indien op de balansdatum aan alle volgende voorwaarden is voldaan: a. de rechtspersoon heeft een verplichting (in rechte afdwingbaar of feitelijk); b. het is waarschijnlijk dat voor de afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen noodzakelijk is; en c. een betrouwbare schatting kan worden gemaakt van de omvang van de verplichting.	660.211 252

Voorzieningen (vervolg)

Onderwerp	Grondslag OCW	Grondslag RJ	RJ
2 Presentatie	Onderscheid tussen de categorieën $t < 1$ jaar, $1 \text{ jaar} < t < 5$ jaar en $t > 5$ jaar	Onderscheid dient te worden gemaakt tussen kort en langlopend.	252.506 252.507
3 Waardering	Nominale waarde	Nominale waarde en in bepaalde gevallen verplicht contante waarde.	252.3 271.207

Langlopende schulden

Onderwerp	Grondslag OCW	Grondslag RJ	RJ
1 Presentatie	Het kortlopende deel van de langlopende schulden dient onder de kortlopende schulden te worden opgenomen.	De RJ geeft de voorkeur om het kortlopende deel van de langlopende schulden op te nemen onder de kortlopende schulden. Onder de RJ kan dus ook worden volstaan met het toelichten van het kortlopende deel	254.308

Kortlopende schulden

Geen wijzigingen

Opbrengsten

Onderwerp	Grondslag OCW	Grondslag RJ	RJ
1 Presentatie	Modellen OCW	Modellen RJ 660	660
2 D2	Voor de overlopende passiva is bijlage D2 voorgeschreven	Model D2 is voor de geoormerkte gelden als model opgenomen in de bijlagen bij RJ 660. Dit model dient in de toelichting op de overlopende passiva te worden gehanteerd.	660.212

Opbrengsten (vervolg)

Onderwerp	Grondslag OCW	Grondslag RJ	RJ
3 Giften in natura		Giften in natura (zaken of diensten) dienen als bate te worden verantwoord en te worden gewaardeerd tegen reële waarde in de balans. Vrijwilligerswerk wordt niet gewaardeerd.	660.304

Kosten

Onderwerp	Grondslag OCW	Grondslag RJ	RJ
1 Personeelsbezetting	In de toelichting dient te worden opgenomen een overzicht van de personeelsbezetting in FTE's op de balansdatum, uitgesplitst naar wetenschappelijk of onderwijzend personeel (WP of OP) en ondersteunend- en beheerspersoneel (OBP). Voorts dient een nadere onderverdeling van dit overzicht naar hoofdkostenplaatsen te worden gegeven.	Presentatie van de personeelsbezetting dient plaats te vinden naar inrichting van de organisatie (artikel 382 BW)	BW
2 Presentatie	Pensioenlasten en sociale lasten mogen worden samengevoegd	Pensioenlasten en sociale lasten moeten worden gescheiden.	271.104
3 Presentatie	Modellen OCW	Modellen RJ 660	660